

I henhold § 33 forretningsordenen for Inatsisartut fremlægger jeg hermed følgende forslag til Inatsisartutbeslutning.

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at etablere en produktivitetskommission.

(Medlem af Inatsisartut Per Rosing-Petersen, Løsgænger).

Begrundelse:

I de senere år det blevet mere og mere tydeligt at Grønland har brug for en omstrukturering. Såfremt dette tiltag iværksættes er det nødvendigt med en kortlægning, sådan som det er lykkedes med, I de nordiske lande. Der bør i den anledning fokuseres på Grønlands specielle forvaltningsstruktur i kortlægningen. Dette er det centrale tema i forslaget.

Vi arbejder for at fremme velfærd i samfundet og på det grundlag må vi se på hvor stor en omkostning der er for samfundet? Svarer produktet i forhold til bevillingerne? Hvordan er oplevelsen hos dem der serviceres i dagligdagen? Følgende skal under alle omstændigheder involveres i undersøgelsen:

1. **Forvaltning/administration** – hvad får vi for de penge vi burger til at administrere en befolkning på godt 56.000. Hensigten her kan i mange tilfælde være sammenfaldende med pkt 47, som forventes 2. behandlet her til efteråret. En produktivitetskommission er nok mere omfattende og gennemprøvet i andre lande med positiv afkast, og dertil har både OECD og Verdensbanken udarbejdet eventuelle "værktøj" netop til formålet.
2. **Velfærd/forsyning** – der er mange måder at fremme velfærd på, en af måderne som gør mindst ondt for befolkningen og landskassen er, at kigge på vores samhandel. Hvor køber vi de varer vores samfundsejede virksomheder forsyner befolkningen med? Her kan vi igen kigge på OECD og EU Stat og konstatere, at vi højst sandsynlig kan øge købekraften uden at øge lønninger, men ved at hente billigere varer til samme kvalitet. Hvis jeg kan gøre det med lidt seriøst research, må man tage for givet, at det så er muligt. Det er et kardinalpunkt at sikre, at vi får fuld valuta for pengene.
3. **Boligforhold** – vores nuværende "ordning" må kigges grundigt efter. Hvis det er et velfærdssamfund vi ønsker, bliver vi nødt til at kigge på hvad de nordiske lande har været igennem de sidste årtier, hvor man har gået fra et samfund, hvor der er flest lejere til et samfund hvor der er flest ejere, selv hos arbejderklassen.
4. **Arbejdsmarkedetsforhold.**

5. **Trafik** – Hvad giver vores nuværende trafikale forhold til samfundet, hvem gavner vores nuværende system, og hvordan vil Naalakkersuisuts "løsningsmodel" gavne samfundet . Her må vi basere vores vurdering på, at det er langt størstedelen af befolkningen vi skal tjene og ikke kun toppen af samfundet på 10-15%
6. **Kommunikation** – Her må vi igen få klarhed for, om vi får fuld valuta for pengene.
7. **Sundhedsforhold** – Vi har en meget dyr sundhedsmodel, hvor vi i stort omfang gør brug af vikarer. Viden og erfaringsakkumulering og ikke mindst "patienten i centrum" virker meget usynlig. Endvidere udgør evakueringer/befordring godt 20 % af omkostningerne i sundhedsvæsenet.
8. **Sociale forhold.**
9. **Erhvervsforhold**
- a) **Erhvervsfremme** – erhvervsfremme er essentiel for et samfund som vores, og dertil har vi etableret erhvervsudviklingselskaber. Hvad er status nu? Står det i mål med ideen da disse blev etableret?
- b) **Fremme af turismen** - Samfundet har brugt henimod 500 mio. kr. igennem snart 30 år. Det er på tide at evaluere om vi får fuld valuta for pengene og om det står i harmoni med målet om at etablere den 4. søjle i erhvervsudviklingen. For de 2 underpunkter er det ligeledes væsentlig for skatteborgerne at vide, hvem disse tiltag gavner. Skaber det vækst? Eksempelvis kan vi kigge på erfaringerne i Svalbard.
10. **Produktionsanlæg** – Effektivitet og produktivitet hænger unægtelig sammen, her må vi sikre at disse forhold ligeledes gavner samfundet bedst både i økonomi, beskæftigelse samt i videns- og erfaringsakkumulering.
11. **Eksport** – Ved at regne lidt baglæns og tage udgangspunkt i priserne eksempelvis i Europa (der findes store fiskeauktionshuse med hjemmesider hvor man med lethed kan hente essentielle informationer) kan man regne sig frem til, om vores fiskere får fuld valuta for deres fisk, og derigennem om Grønland gør det samme. Ved undersøgelsen kan man studere andre landes erfaringer, hvor der er erfaringer fra Norge, Danmark, Australien eller New Zealand og tage udgangspunkt i OECD's rapport Going for Growth eller World Bank Group's rapport: Doing Business Indicator. Hvis det skal kunne lykkes, er det nødvendigt at der fokuseres på Grønlands specielle forvaltningsstruktur i kortlægningen. Vores specielle struktur har udgangspunkt i, at 90 % af omsætningen i landet er genereret af det offentliges bevillinger og de samfundsejede virksomheders omsætning. Vi må og skal have fuldstændig klarhed over om vores forvaltning af den grønlandske befolkning gavner det store flertal og ikke kun toppen, som vi gør nu.

Relevante Links:

<http://produktivitetskommissjonen.no/>

<http://produktivitetskommissionen.dk/>

<http://www.pc.gov.au/>

<http://www.productivity.govt.nz/>

<http://www.oecd.org/economy/going-for-growth-2013.htm>

<http://www.doingbusiness.org/>

Administrative og økonomiske virkninger for det offentlige:

Sekretariatsbistand til kommissionen forventes at kunne løftes af to projektansatte. Udgifter til mødeafholdelse, herunder rejser mv., forventes i øvrigt at være sammenlignelige med udgifterne til Skatte- og Velfærdskommissionen. I alt skal der således afsættes ca. 4 mio. kr. i forbindelse med nedsættelse af en produktivitetskommission. Det er tænkeligt, at en udgift af denne størrelse ikke vil kunne afholdes indenfor de afsatte bevillinger, hvorfor der vil skulle ske en særskilt prioritering af kommissionen på Finansloven.

Administrative og økonomiske virkninger for det private erhvervsliv:

På kort sigt vil en produktivitetskommission ikke påvirke det private erhvervsliv nævneværdigt. Dog må en række virksomheder forventes, at skulle levere data og indput til kommissionens arbejde. På længere sigt er det forventeligt, at kommissionens konklusioner vil give anledning til ændringer i Selvstyrets håndtering af både aktieselskabers og nettostyrede virksomheders målsætninger og opgaveløsning mv. Dette kan dog på nuværende tidspunkt vanskeligt kvantificeres.

Administrative og økonomiske virkninger for borgerne:

Der forventes ikke kortsigtede virkninger for borgerne. På længere sigt er det netop hensigten, at kommissionens arbejde skal øge befolkningens økonomiske råderum mv. Dette lader sig dog vanskeligt beregne på nuværende tidspunkt.

Miljøkonsekvenser:

Ingen.